

VISIE Omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag

In de Sterre-spits willen we kinderen begeleiden in hun totaalontwikkeling (kennis, vaardigheden, talenten en attitudes). Hun socio-emotionele ontwikkeling maakt daar een belangrijk deel van uit. Niet alleen willen we hen maximale groeikansen bieden in het ontwikkelen van een eigen identiteit, maar ook mooie, warme waarden en normen mee geven om als wereldburgers in het leven te kunnen staan. Een natuurlijk proces van ontdekken en grenzen verkennen, met vallen en opstaan, dat elk kind doormaakt. Een proces waarbij een veilige context om tot leren te komen, belangrijk is.

Daarom vinden we drie pijlers erg belangrijk in onze school: de drie kapstokregels.

- Respect voor jezelf en de ander
- Respect voor natuur en materiaal
- De groep gaat voor

De kinderen worden door de teamleden liefdevol consequent aangesproken, wanneer er iets gebeurt dat ingaat tegen één van deze regels. Hard voor de feiten, zacht voor de persoon.

Ook kinderen kunnen naar mekaar toe verwijzen naar deze regels om mekaars' gedrag bij te sturen.

In de dagelijkse werking hebben we veel aandacht voor sociale vaardigheden en het versterken van de draag- en veerkracht van kinderen, met de nadruk op het collectief gebeuren in de groep.

Emotionele woordenschat ontwikkelen, behoeften bij zichzelf en de anderen kennen en benoemen... zijn skills die inge oefend worden in de klaswerking, maar ook tijdens de kringgesprekken. Daarin voorzien we tijd voor een **spinsel-, wrevel- en pluimenronde**, waarbij de kinderen complimenten geven, conflicten en ergernissen bespreken.

- Spinsel: gedachten nagaan op juistheid ("Klopt het dat...?")
- Wrevel: uiten van irritaties, ergernis, op een manier die voor de ander begrijpbaar en aanvaardbaar is. De nadruk ligt hierbij op het leren verwoorden van het gewenste gedrag.
- Pluim: uiten van waardering, appreciatie, moed, ... naar zichzelf en anderen.

Vanuit deze vorm van **conflicthantering** leren we hen **verbindend communiceren**, volgens deze stappen:

Diegene die de wrevel uit:

- Aanspreking met naam
- Door... (beschrijf wat er fout liep)
- Volgende keer zou ik graag hebben dat... (verzoek)
- Dan... (wat het jou oplevert)
- Is dit haalbaar voor jou? Zie je dat zitten?

De ander: herhaal het gevoel van de ander en wat de ander liever zou hebben.

Vanaf het derde leerjaar gebruiken de kinderen ook een sjabloontje om het uiten van de wrevel of spinsel schriftelijk voor te bereiden.

De jonge kinderen (kleuters) bereiden we in kleine stapjes hier op voor, door veel aandacht te geven aan de 4 basisgevoelens blij, bang, boos en verdrietig en de sociale interacties.

Soms blijft het niet bij een ergernis of eenmalig conflict, maar zien we kinderen ook **moeilijk verstaanbaar gedrag** stellen, dat zich uit in agressie, pesten, herhaaldelijk storen, weerstand, vernieling, gedrag dat niet overeenkomt met de ontwikkelingsfase waar het kind in zit...

Wanneer we dit opmerken, nemen we contact op met de ouders, om te kijken wat de oorzaak van dit gedrag zou kunnen zijn, maar vooral om samen naar de gepaste ondersteuning te zoeken. Hierbij is het belangrijk dat onze 'neuzen in dezelfde richting' kunnen staan.

In de Sterre-spits vinden we **ouderbetrokkenheid** erg belangrijk. We vertrouwen jullie als expert van jullie kind en vragen ook het vertrouwen van jullie om bezorgdheden die wij zien ook te (h)erkennen, zodat we samen kunnen zoeken naar een gezamenlijke aanpak en gepaste ondersteuning, waarbij we soms ook externen moeten inschakelen. **Transparant communiceren** zien we dan als een belangrijke sleutel.

Als we bij de kinderen gedrag opmerken waarbij een ander (fysiek, psychisch, verbaal) gekwetst wordt, reageren we onmiddellijk. Het kind wordt dan even uit de groep gehaald, om eventueel gevaarlijke situaties te vermijden, zelf tot rust te komen en de groep zijn basisrust terug te laten vinden.

Pas als het kind tot rust kwam, spreekt de begeleider via de verwoording van conflicthantering uit waarom hij/zij het gedrag als onaanvaardbaar ervoer en omschrijft het gewenste gedrag.

Er worden van het kind verontschuldigen en een **herstelactie** verwacht, die hij/ zij zelf kan voorstellen. De begeleider maakt hierrond duidelijke afspraken met het kind. Dit kan gaan van herstellen van iets wat stuk gemaakt werd, sensibiliseringsaffiches tekenen, een speelplaatsactiviteit organiseren, een klusje uitvoeren, een presentatie maken... en moet zinvol en in verhouding zijn tot het gestelde, ongewenste gedrag.

Dit wordt telkens op de zorgteams of met het hele team op vergadering besproken. De verantwoordelijkheid van de begeleiding van moeilijk verstaanbaar gedrag ligt niet enkel bij de klasleerkracht.

Wanneer het kind moeilijk verstaanbaar gedrag blijft stellen, kan er samen met het kind, de leerkrachten en de ouders een **engagementscontract** opgemaakt worden, met duidelijke afspraken en werkpunten voor een bepaalde periode.

Ieder teamlid heeft zijn eigenheid om met moeilijk verstaanbaar gedrag om te gaan, maar we kijken allemaal op een warme manier naar kinderen, ook als het moeilijk loopt. Wie is het kind in zijn totaalcontext? Aangezien elk kind andere noden heeft, kan de aanpak verschillen afhankelijk van de situatie en het kind. Ook op socio-emotioneel vlak is **differentiatie** vaak nodig.

Iedere dag biedt nieuwe kansen in de Sterre-spits, waarbij we vooral met een positieve, groeigerichte bril kijken.

Team Sterre-Spits